

Riječ autora

Knjižica koju držite u ruci pomoćnik je za učenje, ponavljanje i vježbanje hrvatskoga jezika kao stranog na višim razinama učenja „Čašica razgovora”. Njezin naslov i podnaslov izviru iz njezine namjene, a osnovna je namjena ovog djela razvijanje kompetencija potrebnih za ovladavanje hrvatskim jezikom.

Postojeći udžbenici hrvatskoga kao stranog organizirano i promišljeno grade, razvijaju i vode znanje učenika hrvatskog jezika od jednostavnijih do složenijih tema, dok je takva koncepcija u ovom pomoćniku napuštena. Naime, učenici hrvatskog na višim razinama učenja vrlo dobro vladaju gotovo svim gramatičkim sadržajima, ali su ipak vidljive i neke nesigurnosti, koje se susreću kod gotovo svih učenika, bez obzira na njihov materinski jezik. Iako postoji predrasuda da će izvorni govornici slavenskih jezika lakše svladati pojedine, ako ne i sve jezične sadržaje, praksa pokazuje da poneka poglavlja hrvatskih gramatika, pravopisa i općenito priručnika za učenje jezika zadaju jednake muke svima, bez obzira na podrijetlo. Stoga je osnovno načelo pri izboru obrađenih tema bila upravo želja da se problematična mjesta dodatno ponove i uvježbaju. U ovom pomoćniku pronaći će se, dakle, teme koje su već obrađene u nekima od postojećih udžbenika, ponajprije sa svrhom da omoguće podsjećanje na toliko puta (na)učena, ali opet zaboravljena pravila. No naći će se ovdje i sadržaji kojih se ostali udžbenici i autori ne dotiču.

Osnovni kriterij za izbor i uvrštavanje „poznatih” i „nepoznatih” područja su učestalost, primjenjivost, korisnost, praktičnost, a upravo zbog mješavine znanog i neznanog, novog i starog, ovaj pomoćnik namijenjen je u isto vrijeme učenju, ponavljanju i vježbanju. Bez obzira je li riječ o gramatičko-pravopisnim problemima ili temama lingvometodičkih predložaka, nastojalo se ponuditi sadržaje koji će pomoći neizvornom govorniku hrvatskog jezika da ispravi sitne pogreške po kojima ga izvorni govornici uvijek prepoznaju. Ujedno se htjelo zainteresirati i zabaviti učenike, potaknuti ih na razgovor i izražavanje vlastitih stavova te razviti njihov vokabular i samopouzdanje pri govorenju, razgovaranju i pisanju na hrvatskom.

Korisnici ovog pomoćnika pronaći će u njemu mnoge svakodnevne izraze i žargonizme, lokalizme i dijalektizme ne bi li se što bolje uklopili u dinamiku i fluidnost slobodnoga i samouvjerenoga govora. Kako bi se to postiglo, osim normativnih uključene su i dijalektološke, leksikološke, književnoteorijske teme. Tekstovi predloženi za čitanje pisani su različitim funkcionalnim stilovima, a preuzeti su s internetskih stranica relevantnih za pojedinu temu. Svaki je od tih

tekstova minimalno prilagođen kako bi, koliko je moguće, bio zasićen potrebnim primjerima. Pokraj svakog članka, opisa pravila ili zadatka navedeni su izvori, a u slučaju da izvor nije naveden, riječ je o samostalno konstruiranom tekstu ili uputi na temelju aktualnih hrvatskih jezičnih priručnika i savjetnika, dok su primjeri u zadacima najčešće preuzeti iz hrvatskoga mrežnog korpusa (hrWac) ili sastavljeni na temelju pregledanih učeničkih radova.

Na mnogim je mjestima upućeno na internetsku stranicu s dodatnim ili čak osnovnim podacima o određenoj temi kako bi se cjelokupni proces učenja učinio raznolikijim te kako bi učenici bili upoznati s mjestima na kojima mogu početi svoju potragu za točnim i provjerenim dodatnim informacijama. Stoga ovaj pomoćnik može poslužiti kao pomoć lektorima i predavačima hrvatskog jezika kao stranog u osmišljavanju i obogaćivanju nastave, ali i samostalnim korisnicima koji žele utvrditi i proširiti postojeće znanje.

Važan dio pomoćnika čini i hrvatska glazba. Isprva uvedena kako bi oprimgjerala objašnjeno, na kraju preuzima ulogu medija za ponavljanje naučenog (ne samo) kroz rad s ovom knjižicom. Navedeni autori i izvođači trebali bi potaknuti zainteresirane na daljnje istraživanje i proučavanje toga važnog dijela hrvatske kulture.

Zahvaljujem kolegama i studentima koji su spremno sudjelovali u testiranju radnog materijala te svojim savjetima i prijedlozima obogatili konačnu verziju. Hvala i prijateljima koji su spremno uskočili kad je bilo potrebno i uputili me kako jednostavno riješiti probleme koji su se činili kompliciranima.

Sasvim neskromno, nadam se da će ova knjižica ili barem neki njezini dijelovi ostvariti svoj – odnosno moj – cilj i poslužiti strancima u učenju hrvatskoga te predavačima hrvatskog kao stranog u izvođenju nastave, a možda i kao poticaj za stvaranje novih pomoćnika, udžbenika i priručnika.

Sve koji dijele moje nade i očekivanja srdačno pozivam na čašicu razgovora.

NR